

ЗВІТ
за результатами моніторингового візиту до місця тимчасового проживання
внутрішньо переміщених осіб на базі гуртожитку Шепетівського професійного
ліцею

22 листопада 2023

м. Шепетівка

Мета моніторингового візиту: відповідно до вимог статті 13 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» здійснено моніторинг додержання прав внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО) на належні умови проживання у місці тимчасового проживання (далі – МТП/ заклад).

Склад моніторингової групи:

Шаповалов Олег Олександрович – регіональний координатор взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в Хмельницькій області.

Моніторинговий візит проводився у присутності:

посадової особи балансоутримувача (власника):

Чернушич Алла Володимирівна – т.в.о. директора.

Уповноважена рішенням власника (балансоутримувача) особа, яка забезпечує обслуговування та функціонування матеріально-технічної бази та інфраструктури місця тимчасового проживання, виконує обов'язки у сфері цивільного захисту:

Чернушич Алла Володимирівна – т.в.о. директора.

Керівник закладу: т.в.о. директора Чернушич Алла Володимирівна.

Назва об'єкта моніторингу, адреса, форма власності, керівництво установи, інша інформація:

Повна назва об'єкта моніторингу: Шепетівський професійний ліцей.

Повна адреса об'єкта моніторингу: просп. Миру, 23, м. Шепетівка, Шепетівський район, Хмельницька область.

Форма власності: Державна.

Балансоутримувач (власник): Департамент освіти і науки Хмельницької обласної державної адміністрації.

Ініційовано внесення об'єкту до переліку МТП, що формується Мінреінтеграції: Ініційовано та включено до Переліку МТП області.

Попередній моніторинговий візит не здійснювався.

Розташування

МТП розміщено на 4 і 5 поверсі 5-поверхової будівлі студентського гуртожитку.

Заклад розташовано у центрі населеного пункту в безпосередній близькості до об'єктів соціальної інфраструктури: 10 хв пішої ходи до Амбулаторії загальної практики сімейної медицини, 5 хв до школи, дитячого садочку, аптеки, магазину та зупинки громадського транспорту.

Наповненість

Будівля МТП одночасно розміщує внутрішньо переміщених осіб та використовується за своїм функціональним призначенням (студентський гуртожиток). Приміщення загального користування МТП та ті, що облаштовані ліжко-місцями для внутрішньо переміщених осіб, відокремлені від інших приміщень будівлі.

МТП розраховано на 75 місць, на момент візиту у закладі мешкає 45 ВПО: 12 чоловіків, 18 жінок, 15 дітей (11 хлопчиків та 4 дівчинки).

Серед ВПО 13 осіб літнього/пенсійного віку. Особи з інвалідністю відсутні. Особи з категорії маломобільних груп населення відсутні.

Облік мешканців МТП ведеться відповідно до Додатку 4 до Порядку функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб.

Функціонування закладу забезпечує 3 працівника МТП.

Вартість проживання, договір на проживання та правила проживання

Проживання для ВПО здійснюється на безоплатній основі. Видатки на комунальні послуги з ВПО не стягуються.

Закладу видатки на комунальні послуги компенсуються за рахунок обласного бюджету, згідно Постанови КМУ від 11.03.2022 р. № 261 «Про затвердження Порядку та умов надання компенсації місцевим бюджетам на оплату комунальних послуг, що надаються під час розміщення тимчасово переміщених осіб, у період воєнного стану».

В МТП укладенні типові договори, включаючи типові Правила проживання внутрішньо переміщених осіб у місцях тимчасового проживання, між закладом освіти та мешканцями МТП.

Інженерні системи (тепло-, водо-, електро- постачання, вентиляція)

Будівля МТП облаштована функціонуючими інженерними системами, до яких належать системи електропостачання, опалення, вентиляції, водопостачання та водовідведення.

У разі перебоїв у функціонуванні інженерних систем вживаються заходи для поновлення їх роботи та забезпечення альтернативних рішень.

У закладі наявне централізоване опалення.

Водозабезпечення: холодна та питна вода подаються централізовано. Також поруч наявні колодязі і бювет з питною водою. Гаряча вода забезпечується бойлерами.

Електропостачання централізоване, безперебійне (не враховуючи планові і аварійні відключення). В закладі наявні альтернативні джерела енергії – 4 генератори.

В МТП наявна функціонуюча система управління відходами. Сміттєві баки доступні в радіусі 50 м від житлової зони.

Харчування

Мешканці готують їжу самостійно. Купують продукти харчування своїм коштом.

На 4 поверсі МТП облаштовано окреме кухонне приміщення для приготування та прийому їжі, а також зберігання продуктів, які обладнані відповідним майном, що є доступними для всіх мешканців МТП, а саме:

2-ма стаціонарними електричними плитами для приготування їжі на 4 конфорки кожна, 1-ю мікрохвильовою піччю, 1-м електричним чайником, 1-2 холодильниками. Електричні чайники наявні в кожній кімнаті.

В кухні наявні рукомийник, столи, шафи, відсутня гаряча вода.

Санітарія та гігієна

МТП облаштоване санітарно-гігієнічними приміщеннями, достатніми у частині душових для задоволення потреб осіб, які проживають в МТП (із розрахунку щонайменше один душ/одна ванна на 12 осіб та один туалет на 10 осіб). Натомість в закладі недостатньо душових

На кожному поверсі наявні 2 душові кімнати з 1 душовою кабінкою, 3 рукомийниками та бойлером; а також 2 вбиральні по 2 туалети кожна. Відповідно, один душ/одна ванна на 19 осіб та один туалет на 9-10 осіб. Санітарно-гігієнічні кімнати не розподілені за ознакою статті, але мають засувки/замки.

У закладі не облаштовано щонайменше один душ/одну ванну та один туалет, обладнаний для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення. Таке облаштування неможливо, адже проєктом будівлі передбачено ширину дверного отвору 60 см.

На момент моніторингу в МТП працює 3 пральні машини. В наявності 1 сушильна машина, що не відповідає мінімальним вимогам (наявність 2-х пральних та 1 сушильної машини на 20 осіб). Замість сушильної машини в МТП визначено місце для сушки речей.

Температура в приміщеннях МТП підтримується відповідно до сезону місцевою компанією ТКЕ. Через обмежену потужність застарілої елетромережі мешканцям заборонено користуватися електричними обігрівачами.

Мешканці встановили графік чергування і своїми силами забезпечують прибирання та підтримку чистоти.

Протипожежна безпека, укриття

У МТП на момент моніторингу наявний план евакуації, пожежна сигналізація, вогнегасники. Аптечка першої медичної допомоги знаходиться у чергового по гуртожитку.

МТП облаштоване найпростішим укриттям у вигляді 2-х підвальних приміщень.

Укриття має Акт обстеження ДСНС. Загальна місткість 470 осіб, що відповідає кількості ліжко-місць у МТП з урахуванням працівників та студентів.

Умови перебування, оснащення: наявні вогнегасник, стаціонарний с/вузол, запаси води, ліки, стільці, лавки, столи, ліжка, запасний вихід, примусова вентиляція, підведена проточна вода. Відсутній пандус.

Укриття не доступне для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Натомість у МТП не розміщено осіб з категорії маломобільних груп населення.

Безбар'єрність

В закладі наявний пандус, натомість відсутнє інше додаткове обладнання для осіб з інвалідністю.

МТП не облаштоване засобами безперешкодного доступу для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до приміщень МТП, включаючи місця загального користування та приміщення, у яких облаштовані ліжко-місця.

Натомість у МТП не розміщено осіб з категорії маломобільних груп населення.

Умови в кімнатах

Ліжко-місця облаштовані в 24 окремих приміщеннях (кімнатах). ВПО проживають в кімнатах розміром від 12,5 до 18,5 кв. м в кількості від 2 до 3 осіб.

Особи, пов'язані між собою спільним побутом, сімейними (родинними) відносинами проживають в окремих кімнатах.

Особи, які не пов'язані між собою спільним побутом або сімейними (родинними) відносинами (одинаки), розміщені в окремих від сімейних осіб кімнатах. Не допускається розміщення в одній кімнаті осіб різної статі.

Вхід до приміщень, у яких облаштовано ліжко-місця, обладнаний замками/засувками на вхідних дверях.

В кожному приміщенні облаштовано не більше чотирьох ліжко-місць, що відповідає мінімальним вимогам.

Площа, виділена для одного ліжко-місця, використовується для облаштування спального місця, зберігання особистих речей та становить не менше 6 кв. м.

Мешканцям надані в користування предмети для облаштування ліжко-місць, зокрема ліжко, постільні речі (матрац, подушки, ковдри, постільна білизна тощо).

Наявні меблі, в тому числі, для зберігання особистих речей (шафа, комод, стіл, стілець/табурет тощо). Перелік майна (обладнання, устаткування, меблів, приладів, інвентарю), що передається, визначається договором.

За сприяння міжнародних благодійних організацій, в кімнатах ВПО та місцях загального користування проводяться ремонтні роботи, після яких ВПО переселятимуть до відремонтованих приміщень.

Дозвілля

В МТП облаштовані місця для дозвілля, з урахуванням потреб мешканців МТП, включаючи місце для проведення зборів, організації дозвілля та дистанційного навчання для дітей, а також надання соціальних, адміністративних та публічних (електронних публічних) послуг.

Для цих цілей адміністрацією закладу облаштовано освітній простір, наявні робочі місця з комп'ютерами і доступом до інтернету, де працюють 2 педагоги, проводяться дитячі заходи, тренінги для дорослих тощо.

Єдине для цих цілей приміщення використовується за відповідним функціональним призначенням відповідно до графіка, встановленого керівником МТП.

Доступ до інформації та послуги

У приміщенні МТП наявний інформаційний стенд із зазначенням актуальної для мешканців інформації.

В МТП встановлено механізм зворотного зв'язку з мешканцями (призначені старші на поверхах, створено чат-групу у мобільних додатках тощо) та відбувається всебічне інформування мешканців щодо їхніх прав, можливостей, аварійних і надзвичайних ситуацій тощо.

В МТП не визначено порядок звернень і порядок розгляду звернень.

Мешканцям закладу надаються послуги, забезпечуються першочергові потреби, в тому числі міжнародними організаціями, зокрема:

Адміністрація закладу: в приміщенні гуртожитку працює медпункт (надає першу допомогу), навчальна перукарня (безкоштовна стрижка, фарбування, манікюр). Організація дитячих свят і подарунків дітям ВПО;

Хмельницька ОВА: 198000 грн на закупівлю матеріалів для ремонту, душових кімнат, вбиралень, продукти харчування, побутова хімія, генератор на 12 кВт;

Хмельницький осередок Благодійного фонду «РОКАДА» (за сприяння УВКБ ООН): меблі, санітарно-гігієнічні набори, пожежна сигналізація, двері;

Представництво ЮНІСЕФ в Україні: фінансова допомога;

Міжнародна організація з міграції МОМ: побутова хімія, ремонт житлових кімнат, інших приміщень, 7 вікон, побутова техніка, виділені кошти на придбання зарядної станції;

Хмельницька обласна організація Товариства Червоного Хреста України: безкоштовні ліки, консультації лікарями;

Благодійна організація «Благодійний фонд «Право на захист»: тренінги;

Міжнародний благодійний фонд «Руки друзів»: побутова техніка, постільна білизна.

ВПО мають довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи та отримують допомогу на проживання.

Мешканці МТП підписали декларації з місцевими лікарями та мають доступ до медичних послуг.

Освіта

Діти ВПО навчаються у місцевих навчальних закладах.

Для потреби дистанційного навчання у МТП наявний безкоштовний якісний інтернет.

В закладі наявне окреме приміщення для самопідготовки та дистанційного навчання.

Працевлаштування

На сьогодні працевлаштовано 6 мешканців МТП. Представники Державної служби зайнятості проводять інформаційно-консультаційну роботу з ВПО.

В громаді наявна можливість працевлаштування за фахом. Заклад пропонує ВПО отримати професійну освіту за бюджетні кошти.

Анонімні інтерв'ю під час візиту проведено з 2 особами.

Мешканцям було надано роз'яснення і консультації щодо правових питань, поінформовано щодо роботи Консультаційного центру в м. Хмельницькому та порядку звернення до Уповноваженого з прав людини. Також з просвітницькою метою в місці загального доступу було розміщено відповідні інформаційні матеріали.

Під час особистого спілкування з мешканцями МТП з числа ВПО надійшло 2 письмових звернення до Уповноваженого ВРУ з прав людини.

В той же час мешканцями було порушено наступні питання:

Відмова у місцевому ЦНАПі у взятті на облік, як ВПО, що потребують тимчасового житла, забезпечення меблями в кімнатах проживання і гарячою водою на кухні тощо.

Загальні потреби МТП:

- заміна 18 вікон;
- заміна 16 кімнатних дверей;
- матеріали на нове розведення і проводку електромережі (роботи заклад зможе забезпечити власними силами);
- заміна лінолеуму;
- косметичний ремонт кімнат;

- ремонт кухні;
- нові ліжка;
- шафи, тумбочки/комоди та підвісні шафи для зберігання верхнього одягу, особистих речей, посуду, харчових продуктів;
- додатковий холодильник для зберігання швидкопсувних харчових продуктів,
- бойлер, або водонагрівач в кухню.

Рекомендації за результатами моніторингового візиту:

Хмельницькій ОВА:

- опрацювати, спільно з міжнародними та національними організаціями, питання щодо:

- заміни 18 вікон, 16 кімнатних дверей лінолеуму, косметичного ремонту кімнат та приміщення кухні;

- забезпечити матеріалами на нове розведення і проводку електромережі, додатковим холодильником для зберігання швидкопсувних харчових продуктів, бойлером або водонагрівачем в кухню, новими ліжками, шафами, тумбочками/комодами та підвісними шафами для зберігання верхнього одягу, особистих речей, посуду, харчових продуктів.

Шепетівській міській раді:

- вжити заходів щодо забезпечення обліку громадян, що потребують надання житлового приміщення для тимчасового проживання з фонду житла, призначеного для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, відповідно до Постанови КМУ №495 від 29.04.2022 р.;

- вжити заходів щодо проведення інформаційно-просвітницької роботи серед ВПО, які проживають на території громади щодо порядку постановки на облік громадян, що потребують надання житлового приміщення для тимчасового проживання з фонду житла, призначеного для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, відповідно до Постанови КМУ №495 від 29.04.2022 р.

Адміністрації МТП:

- у разі збільшення кількості мешканців МТП, забезпечити наявність в МТП душу/ванної у достатній кількості (із розрахунку один душ/одна ванна на 12 осіб).

**Регіональний координатор
взаємодії з громадськістю
Уповноваженого Верховної
Ради України з прав людини
в Хмельницькій області**

Олег ШАПОВАЛОВ